

Optimaal Regieleren: de leeropbrengst en inrichtingskenmerken van regieleren

Inleiding

Kernvragen en aanpak

In het project **Regieleren: methodieken en effecten** staan twee vragen centraal:

- » Wat kunnen leerlingen en/of studenten leren in een regieleer-arrangement?
- » Welke kenmerken van een regieleer-arrangement zijn cruciaal om deze leereffecten te bereiken?

Activiteiten

Om de vragen te beantwoorden hebben we in 2011-2012 diverse activiteiten ondernomen:

- » interviews met werkplaatsmanagers, werkplaatscoördinatoren en docenten over de karakteristieken van de leeromgeving 'regieleren'.
- » competentiemetingen bij studenten die deelnamen aan regieleer-projecten in zowel het MBO, HBO als WO. De metingen zijn voorafgaand aan en na afloop van een regieleerproject afgenomen. Hiervoor hebben we de COM (Competentie OntwikkelingsMeter, Khaled, Gulikers et al) gebruikt. Studenten scoorden zichzelf op vakdeskundigheid en op een aantal generieke, maar voor regieleren belangrijke, competenties (bv. plannen en organiseren, klantgericht handelen). Daarnaast schreven studenten op wat ze nog meer geleerd hadden in hun regieleerproject.
- » Workshops "bewustwording meerwaarde regieleren" met studenten.
- » Workshops met docenten over de potentiële leeropbrengst van regieleren en de relatie met belangrijke kenmerken van de leeromgeving regieleren.

Resultaten

Resultaten, een tussenstand (2011-2012)

Er blijkt inderdaad veel te leren in regieleren:

- » De competentie "vakdeskundigheid" groeide het meest in alle projecten
- » De competenties 'beslissen en activiteiten initiëren', 'creëren en innoveren' en 'klantgericht handelen' groeiden in vrijwel alle projecten.

Leerlingen/studenten

Wat maakt nu dat leerlingen in het ene project meer groeien dan in het andere?

Regieleren is een authentieke leeromgeving waarin leerlingen/studenten werken aan echte opdrachten voor opdrachtgevers uit de regio. Daarbij leveren ze producten op die er daadwerkelijk toe doen en een meerwaarde hebben voor in ieder geval de opdrachtgever. Echter, onze resultaten laten zien dat **drie kenmerken** van regieleren deze

Doel

Het project "Regieleren: methodieken en effecten (2011-2013)" is bedoeld om meer zicht te krijgen op de leeropbrengst van regieleren op zowel MBO, HBO als WO-niveau.

Wat leren leerlingen en studenten van regieleren en, bovendien, welke kenmerken van de leeromgeving zijn belangrijk voor dit leren?

De leerstoelgroep Educatie- en competentiestudies van Wageningen Universiteit werkt van april 2011 tot april 2013 aan deze vragen.

Aanpalende projecten

- » WURKS I training: 'begeleiden van authentieke projecten'
- » WURKS II 'Game-Set-Match', monitoring/assessment systematiek

Meer informatie

- » WURKS 1 training "begeleiden van authentieke projecten"
- » WURKSII Game-set-match rapportage
- » Doceren in Regieleren : Rollen, taken en competenties van docenten in regionale leerarrangementen
- » Nieuwsbrief WURKS I project "Leereffecten van regieleren voor leerlingen en studenten", nr. 1, 2011
- » Nieuwsbrief WURKS I project "Leereffecten van regieleren voor leerlingen en studenten", nr. 2, 2012

Voor de CompetentieOntwikkelingsMeter (COM), mail naar [Judith Gulikers](mailto:Judith.Gulikers@wur.nl)

- » De competentie "onderzoeken" bleek niet te groeien in de gemonitorde projecten.

Echter: de competentiegroei verschilde nogal per project.

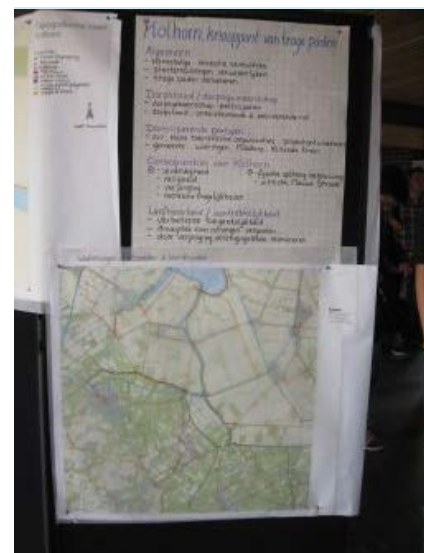
- » Eén WO en één HBO project lieten groei op (bijna) alle competenties zien, terwijl andere WO en HBO projecten beduidend minder groei lieten zien.
- » MBO-ers lieten de minste competentiegroei zien. Opvallend was hierbij dat deze studenten, in tegenstelling tot studenten in de andere projecten, aangeven dat ze de authenticiteit en meerwaarde van de opdracht niet ervaarden.

leeromgeving tot een echt krachtige leeromgeving maken met een grote meerwaarde voor de leeropbrengst van studenten. Deze kenmerken zijn:

- » Multidisciplinaire studentgroepen
- » Actieve samenwerking tussen student en regionale stakeholders
- » Intensieve begeleiding / coaching.

Regioleer projecten die deze kenmerken in zich hebben, leiden tot de meeste leeropbrengst!

Zo zeggen studenten veel van hun eigen vak te leren door hier met studenten uit andere disciplines over te moeten praten. En veel studenten benoemen het meeste te leren van actieve stakeholder samenwerking. Echter, de meerwaarde halen uit de samenwerking met die andere partijen (studenten van andere disciplines of de betrokken stakeholders) vraagt om intensieve coaching die studenten helpt deze verschillende perspectieven in te zien en te verbinden tot een betere oplossing.

Contact

Reageren op dit dossier?

Stuur uw reactie of document naar:
servicedesk@groenkennisnet.nl

Voor meer informatie over het WURKS-I project "Regioleren: methodieken en effecten" kunt u contact opnemen met:
[Judith Gulikers](#) en [Carla Oonk](#) van Wageningen Universiteit, Educatie- en competentiestudies.

Meer dossiers vindt u op:
[Groen Kennisnet Dossiers](#)

Verbeterpunten

Een verbeterpunt: WAT en HOE ga je beoordelen?

Studenten blijken dus veel verschillende competenties te kunnen ontwikkelen in regioleren. Echter het beoordelen en waarderen van deze groei vraagt aandacht. De gemonitorde projecten laten zien dat het voor alle betrokkenen niet helder is WAT en HOE te **beoordelen** in regioleren.

- » Het is vaak niet helder WAT beoordeeld wordt
- » Irrelevante beoordelingsvormen worden ingezet omdat nog niet duidelijk is HOE we regioleren het beste kunnen beoordelen
- » Stakeholders spelen vrijwel nooit een rol in de beoordeling

Aanbevelingen

Aanbevelingen voor de onderwijspraktijk: hoe haal je meer uit regioleren?

Studenten moeten het 'regio-effect' ervaren. Het lijkt de motivatie te verhogen wanneer studenten weten dat ze werken aan een voor de regio relevant vraagstuk.

Cruciaal voor een goed verloop van de werkzaamheden, en dus benutting van het leerpotentieel, is een gezamenlijke **vraagarticulatie** met opdrachtgever, andere stakeholders, docenten én betrokken studenten.

Laat studenten **samenwerken in groepen van verschillende opleidingen**. Ze leren juist over hun eigen vak door dit te positioneren ten opzichte van andere vakken.

Laat leerverrassingen toe en waardeer deze; benut het leerpotentieel. Regioleren biedt veel leerpotentieel, vooral in multidisciplinaire groepen die met stakeholders samenwerken. Maar, dit potentieel wordt niet altijd volledig benut. Niet alles wat te leren is in regioleren kun je vooraf bepalen en niet iedere student leert hetzelfde. Dit vraagt om het **toelaten, expliciet**

Datum

Laatste wijziging: 20 augustus 2013

maken én waarden van leerverrassingen én het koppelen van leerverrassingen aan curriculum doelen.

Goede **procesbegeleiding en kritische reflectie** is noodzakelijk, waarbij de docent een belangrijke rol kan vervullen.

Voorlopige conclusie

Onze voorlopige conclusie

Het alom heersende gevoel dat regioleren een waardevolle leeromgeving is wordt bevestigd in dit onderzoek naar de leeropbrengst van regioleren. Echter, het leerpotentieel van regioleren wordt nog niet volledig benut, omdat de krachtige leeromgevingskenmerken nog niet goed worden ingezet, en bovendien wordt de leerwinst nog niet optimaal gewaardeerd.

In 2012-2013 worden nieuwe projecten gemonitord om de conclusies te versterken en specifieker te maken.

Met dank aan

Het project Regioleren: methodieken en effecten is gefinancierd door het Ministerie EL&I, waarvoor onze grote dank. Verder bedanken we alle betrokken onderwijsinstellingen, docenten, studenten en hun managers, én de kenniswerkplaatsen voor hun welwillende inzet en betrokkenheid! We hadden ons geen betere samenwerking kunnen wensen.